

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلانی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه سی ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولونماز .

الکتاب

نمبر ۱۰۶۱

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

اتبهون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۳۶۶

۱۵ ذی القعدة ۱۳۳۶

پنجشنبه

۲۲ آغستوس ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اخطارات

آدرس تبدیلینده آیرجه بش
فروش کوندرا لیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
واووناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازملار .

عمالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرس لری نک فرانسه
جهده یازماسی رجا اولنور

پاره کوندرا لیدیکی زمان نه یه داتر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلمسی رجا
اولنور .

بردها اله دوشمن، امثالی بولمز شیلردندر . بوفرستی غائب ایتمه مک و آندن کرکی کبی استفاده ایتمه عثمانلی زمامدارانک اک برنجی والک مقدس وظائفندندر .

چونکه حرب بویله بارلاق و مشمش بر تویروقلی ییلدیز بردها جهان اسلامده تابان اولماز . احواله بوفرستک ، بوسعادتک قیستق ییلنلر نه بختیار آدملردر . بوفرست قاجیریلیرسه دیمک اولیورکه عالم اسلام جدأ بیکس ، حقیقه یتیم و بیکس قالمغه محکومدر .
کوش اگر کوش تووناله اگر ناله من
آنچه البته بجای نرسد فریاد است .

س . م . ت

جهاد وعالم اسلام

حرب عمومیده ترکستان و بخارا دن افغانستان ، هندستان و حجاز طریقله اسانبوله سیاحت .

برقاج هفته مقدم دارالخلافه یه کلن تورکستان کنجیلرندن حاجی قادر علی ، قوتلوغ یار اوغلی ، نامنده برذات ایله بالمناصبه کوروشدم . حرب عمومی ابتدالرنده تورکستاندن مفارقت ایتمش . برچوق زمانلر افغانستان و هندستانده ، بالاخره ده حجازده بولونمش . اورالک احواله دائر نه لر کوروب ایشیتدیکنی صوردم . خیلی شایان دقت معلومات ویردی . بونلری قید ایله قارئین محترمه نک انظار استفاده سنه وضع ایتیمی موافق کوردم . برقاج نسخه دوام ایده جک اولان بو ملاقاتی امید ایدرم که محترم قارئلر مراق واهمه تله تعقیب ایده جکلردر .

عبدالرشید

خليفة نك حربه اشتراكيله حاصل اوله جق وضعیت حقنده برمصاحبه . خليفة نك جرمانلرله اتفاق خبرينك تورکستان و افغانستان کویلرینه قدر انباشاری . مظفریت خبرلرينك مسلمانلر اوزرنده کی تأثیراتی - افغانستانده خليفة نك جهاد فرمان مایونه انتظار - ارکک ، قادین بوتون اهلینک سلاح نامای - افغانلیلر ده حیيات جنگجویانه .

۱۹۱۴ سنه سی کانون اولنک ۱۲ سنده تورکستانده فرغنه ولایتده نمنکان شهرندن حرکت ایدرک افغانستان و هندستان طریقله حجازده عزیمت ایتدم ، اورادن ده بورایه کلدیم .

بخارای شریفه کلدیکم زمان احبادن ایکی اوج ذات ایله ملاقات ایدرک بعض امور خصوصیه مک تسویه سی ایچون برکیجه بلده مذکورده قالمق اوزره نیت ایتدم و احبادن برینک خانه سته مسافر اولدم . مملکتتمزک اصول قدیمه سی اوزره قوناق پای یعنی خانه صاحبی آقشام طعامنه اشرف بلده دن برقاج مسافرده دعوت ایتمش بولنیوردی . انشای طعامده خوش صحبتلر ایتدک ، و محاربه حوادتلری سولیشدک . نهایت سوز

هله حربک ایلک سنه سنده عراقده کی مجتهدین کرام حضراتی عموماً حربه فعلاً اشتراک ایدرک ، اشتلافجیلر قارشو اعلان جهاد ایلدکری کبی ، بوذوات محترمه دن برقاجی حرب میدانلرنده درجه عالی شهادتی احراز ایلدیلر .

بو هفته ایچنده آژانسلرک بزه ایسال ایتدکری خبرلره نظراً ایران داخلنده ، هر یرده متعدد قیاملر وقوعه کلش ، اشتلاف تبعه سنه قارشو ایرانلیر طرفندن تجاوز ایدیلوب بالنتیجه ایران قابینه سی ینه استغایه مجور اولمشدر .

بوقارغشه لقلرک یکانه اسبابی ، ایران افکار عمومیه سنک انکلیزلره قارشو جس ایلکده اولدقلری نفرت ولسه کرکدر . بوقیاملر ، ایرانده ، تعصب و حیسات اسلامیه نک صارصیلما یوب دولت و ملت عثمانیه به قارشو هر ایرانلینک امساق قلبنده بویوک برحمت و مودت موجود اولدیغی اثبات ایدیور . حالبوکه ایران ایله عثمانلی اده سنده هیچ بر رسمی معاهده و مقاوله - حتی بر آ کلاشه - البوم موجود اولمادیغی حالده ، ایرانلیر هر درلو فدا کارلقدن چکمیورلر . بویله بر معاهده موجود اولیدی ، هیچ شبهه سز ایران رسماً حکومت عثمانیه طرفنی التزام ایدرک - قاجه مال اولورسه اولسون - اشتلاف علیهنده حربه کیره جکدی . انکلیزلر ایسه ، عثمانلیر طرفندن شوصوک زمانلارده ایرانیه سوق ایدیان قوای عسکریه نی بهانه ایدرک ، ایرانک هر طرفنه عسکر کوندیریورلر و عثمانلیرک آذربایجانده کی تشبیلرینی استیلاشکلنده کوستریمکه غیرت ایدیورلر . دولت عثمانیه تورکیزم سیاستنی تعقیب ایتدیکندن ، آذربایجانده کیلر تورکجه لسانیه تکلم ایتدکلرندن ، کویا اورانک استیلاسنه قطعی صورتده عزم ایتمش ایمش ! ، کرچه حقیقت حالده انکلیزلرک بو پروپاگاندا سنه ایرانلیر ایچنده هیچ برکیمسه اینانیه جق ایسه ده ، ظاهراً بوسوزلر عوام اوزرنده اجرای تأثیر ایتکدن خالی قالمیور .

الحاصل عثمانلی - ایران محادقنی اخلال ایده جک برچوق پروپا - غاندار ، برچوق تشبیلات اجرا ایدلکده اولدیغی حالده بوسوء تفهملره میدان ویرمه مک ویا اوکنی آلمق ایچون باب عالی طرفندن بوآنه قدر هیچ برجدی تشبیل وقوعبولماشدر .

بناءً علیه بوندن صوکره ایرانیه متعلق صریح و آجیق بر سیاست تعقیب ایدلیه جک اولورسه ، اهمال نتیجه سنده خدانکرده انکلیزلر کندیلر ایچون عظیم استفاده تأمین ایلیه بیله جکلر و کیت کیده ایران افکار عمومیه سیله اهلینک حیسات اسلامیه لرینی تشوش و تذبذبده دوچار ایده جکلردر .

رسمی بر مقاوله ویا معاهده نتیجه سنده ایران - عثمانلی اتفاق بو محاربه اثناسنده عثمانلیر ایچون فوائد عظیمه تأمین ایده جکندن ماعدا ، المروده ، همدیه یاقین زمانده عموم مال و ممالک اسلامیه نک برلشمه لرینه ، اتحاد و اتفاق ایتلرینه خدمت ایلیه جکلرکه ، بوفرست

بعدالطعام چای صحبتی اوزون کچه نك یاریسنه قدر دوام ایستدی. محاربه، جهاده دائر پك چوق سوزلر سویلندی. فقط اووقت ضبط اولمیدینی جهته محافظه سی ممکن اولدی.

بن ایرتسی کونی بخارایی ترك ایستد. «جهارجوی» شهرینه قدر دمیرویل سیاحتی دوام ایستدی. انسان کندی اوندی اوتوریورمش کپی پك راحت. آندن سوکرا کام پیاده، کام مر کبله بیوک زحمتلر چکدرک اوتوز ایکی کونده کابل کلدیم. یوللرد هریرده اهل اسلام عمومیتله محاربه احواله دائر اوزون اوزادی به قولاقدن کله حوادث ایله مشغول. هان هرکسک آغزنده «تورک، جرمان قاروش اولمش، جرمنلر خلیفه ایله برلکده جنک اییدیورلر مش. هریرده مظفر اولوب دشمنلره غالب کلیورلر مش. «کپی سوزلر دوران ایتمکده ایدی. اک اوفاق کویلرده، کوهستان جبال شاهقه سنده ارکک، قادین چوقو قلم قدر «خلیفه، جرمن، سوزلری سویله تمکده ایدی. پوسته یوق، تلغراف یوق، لکن هر حوادث موجود. کویلرده الدن اله دولاشمش، کیرلنمش، پارچه لاشمش «سراج الاخبار، غزته سی نسخه لرینه تصادف اولیوردی.

بن کابلده اعظم خان [۱] اریکنده (سراینده) بولیوردیم. بوراده تمام طقوز آی قالدیم. نفس کابل هرکون هندستان طریقله تلغرافلر محاربه خبرلری کتیریوردی. هرکون «خلیفه، تورک، جرمن، مظفریتی حوادثی سویله نیور، «امیر حبیب الله خان حضرتلرینه خلیفه حضرتلرندن فرمان کلسه هان مسلمانلره جهاد فرض اولور. دیسه انتظار اولوب طور مقده ایدی. «سراج الاخبار» هرکون برشی بولوب نشر ایدر، «تورک، جرمن، سوزلری تکرار ایدر طوروردی. ذاتاً عمومیتله اهالی آغزنده غزته ستونلری کورمدکلری حالده پك چوق حوادث دوران اییدیوردی.

برآرالق برچوق دولتلرک دشمن طرفه التحیاق ایستدکلری سویله ندی. اوصردده سراج الاخبار: «تورک جرمن هسکری اون ایکی پادشاهلغه قارشی محاربه اییدیور، دائماً مظفریت بزم طرفده در. دیسه غایت مفصل بر مقاله نشر ایستدی. بونک اوزرینه عموم کوهستان خلقی آرتق جهاد فرض اولدی، دیهرک قادینلره قیزلره وارنجیه به قدر سلاحلاندیلر. بالاخره بوشایعه بویوک نمایشاره سبب اولدی. ایکنجی هفته خلیفه دن فرمان کلدی. فقط کلیور، دینیلدی. پك زیاده غلبای و هیجان اولدی. «شرعا خلیفه نك امرینه انتظار لازم کلیر، دیسه علمادن برذات امضاسیله بریسانامه نشر ایستدیلرده برپارچه سکونت حاصل اولدی.

لکن ذاتاً عمومیتله ارکک، قادین مسلح. سلاح مهارتنده قادینلر هیچ ارککلردن آشاغی قالمایور. دائماً نشان تعلیملری دوام اییدیور. نشان تعلیملرنده برنجی مکافاتی آلان قادینلر بیله وار.

[۱] اعظم خان: افغانسانک مشهور اسکی سلاله امراسندن دوست محمدخان سلاله سینه منسوب بویوک برشهرزاده در.

خلیفه مسلمین حضرتلرینک محاربه یه اشتراکنه انتقال ایستدی. مجلسده حاضر بولنان بخارای شریفک ایکنجی درجه ده کی معروف مدرسلرندن داملا... جنابلربنه استفتا طرزنده سورولدی: — داملا حضرت! اگر خلیفه حضرتلرینک محاربه یه اشتراکی تحقق ایده رده حرب عمومی بر شکل اکتساب ایدرسه مسلمانلره جهاد فرض عین اولورمی؟ مدرس افتدی جواب اوله رق دیدی که: — فرض عین اولق ایچون امام المسلمینک فرمانی تبلیغ اولونق شرطدر. اگر نفیر عام اولورسه، اووقت «واذا استغفرتم فانفروا» نص جلیلی موجبجه تبلیغ اولونماسه ده جهاد فرض اولور. مع مافیه بوکوندن اعتباراً عموم اسلام عالمی ایچون وقت ضایع ایتیب، محاربه نك کسب ایده چکی شکله کورنه کپی وضعیت آلتی لازم کله چکنی دوشونمک عقلاً ایجاب ایدر. بونک ایچون وجدان محاکمه سی کافیدر.

بونک اوزرینه مجلسده بولنانلردن برذات: — تقصیر [۱] دیدی، صوکره بزم حالمز نه اولور؟ خصوصاً بزرکستان مسلمانلری تمامیه روس حکومتی قهرنده بولیوروز. سلاح اله ایتیه من ممکن دکل. ممکن اولسه بیله استعمالی بیلمه یز.

داملا: — سلاح استعمالی بیلمدیکمز ایچون جناب واجب الوجود حضرتلری بزم هیچ بر عذر منری قبول ایتز. زیرا اوکره نك ایله امر ایتشدر. «الجهل لیس بعدر» قاعده اساسیه در. روس حکو. منک ممانعتی عذر شرعی اوله بیلورمی، اوله مازمی؟ بوخصوصه پك جسارت ایدوبده برشی سویله یه م.

دیگر بری: — الله دین اسلامه نصرت ویرسون. باقلم نتیجه نه اولور؟ بزم ترکستان خلقنک رهبری ایچری روسیه مسلمانلریدر. آنلر نه وضعیت آیرسه، بزده اوکا کوره حاضر اولوروز.

اوتهدن برذات: — داخلی ایشلرده تاتار بویوک برادرلر من حقیقه بزم دائماً رهبر من اولمشدر. الله راضی اولسون. روسیه داخلنده اوله حق ایشلرده بزم زمان اونلره استناد ایتدک وایدروز. فقط محاربه ایشنده بزم کند منری اونلره قیاس ایده میز؛ زیرا اونلر اوتهدن بری روس اوردوسنده عسکرلک ایتشلردر. الآن ده محاربه ده بولیورلر، جناب حق عفوینه مظهر ایلسون.

داملا: — کفار اوردوسنده بولنان مسلمانلر خلیفه مسلمین عسکری قارشوسنده بولونقلری ایچون شرعاً معذور طوتوله مازلر؛ بزم اوجهلاری سکوت ایله کپیرسه کدها مناسب اولور. محاربه اوزون مدت دوام ایدرسه بزم حالمز نه اولور؟ اصل دوشونه له جک نقطه بودر. زیرا بوجهت چوق مهمدر. رهبرلر من اولمیدینی ایچون قورقارم که طاقتمز خسرالدنیایا آخره اولور. الله صاقلاسون ده محاربه دوام ایتسون.

[۱] ترکستانده بویوکره قارشی سوز سویلرکن «افندم» مقامنده اولایلر برتمیردر.

حدودی ، اورالسق ، طورغای ، آقوالسق شهرلرندن عبارتدرکه
برنجیسی (اورال) نهری کنارنده ، ایکنجیسی (ارال) کولی شالنده ،
اوچنجیسی (صاری صو) قیسنده واقعدرکه ، مذکور صو (سیردریا)
وادیسنه منصب اولور .

بویرلر کاملاً (ستپ) ایالتک والی عمومیسسی طرفندن اداره
اولور .

ماورای بحر خزر حدودی داخنده بولنان (سیردریا) ، (سه میره چه) ،
(سمرقند) و (فرغانه) شهرلری ترکستانک برقمسسی تشکیل ایدرک
وعسکری بر ادارهیه تابع اولهرق ترکستان ایالت کیرهسی والی
عمومیسسک امر وادارهسینه تابعدرلر .

روسیه دولتی قعلاً بو آسیای وسطاچه کی ایالتلرینک تشکیلاتنه
۱۸۹۹ سنه سنک کانون اولنده مباشرت ایتیش ومعیت امپراطوریدن
مرکب برهیئت اورایه اعزام ایدیلهرک (سه میره چه) قصبهسی ستپ
ایالتنه مرکز اتخاذاولنوب ، اون بش سنه طرفنده بعضاً عسکری
آره صره ملکی بر ادارهیه تابع بولندیرلش ایسهده ، بو آنه قدر
بویالمرک اداره توحیدی جهته کیدلیهرک ، بوصول حرب زمانلرنده
براداره موحده شکلنه وضع وافراغ ایدیلش ، خلاصه اولارق
(خیوه) و (بخارای) تشکیل ایتشلردر .

استطراذاً شونی ده سویلیلم که (غازت دولوزان) ک ۱۳ خیزران
تاریخی نسخه سنده ، موسیو (م . وه لای) طرفندن یازیلان مقاله ده ،
اوروپا افکار عمومیه سنک نظر دقتی ترکستان مسئلهسی اوزرینه
استجلا ب ایتیش اولدیغنی کوردک . شوصول زمانلرده ، اوروپا ک
یک مشهور ومتعدد مطبوعاتنده ، المانلرله تورکلرک متفقاً قفقاسیادن
کچوب ایران کیرمک ایچون تشبثانده بولندقلریغی ده مشاهده ایدیورز .
قفقاسیه آسیا یوللرینک بویوک قابوسیدرکه اووسیع قطعهیه
ایران ، ماورای بحر خزر کچی یک چوق مفذار بولنور . فرضاً
باکودن سمرقنده ، باکودن قزوینه ، تفلیسدن تبریزه ، کوتایس دن
باطومه قولایاقله آمدهد ایدیلر . دنیه بیلیرکه اوروپا ک بو قسمی
آسیانک آناختاری مثابه سنده اولوب ، آسیانک توتنی مص وبلع
ایده بیلیر . ایشته بوقسم شیمدی المانلرله تورکلرک استیلالری آتته
کیرمش دیمکدر . بورالری الله ایدنلر و طبعدرکه بیوک املر تعقیب
ایلیه جکلردر .

حقیقتده (ترکستان روسی) نک حدودی (ترکستان چین) یه قدر
امتداد ایدر . بویله چه زنکیکن اووالر ، طاغار ، نهرلر تعقیب ایدیلوب
آسیای غربی طرفلری چین دیز ولیمانلریله برلشدیرر .

بو یولک جنوب جهته کلنجه ، تبریز ، قزوین ، همدان طریقیه
المانیانک آرزو و نفوذی - اکر صولک نقطه سنه وادیرسه - کمال
سرعتله (خلیج فارس) قدر اینر واوراده انکلترونک تکمیل نفوذ
وحیثیتی آت اوست ایدر . اوحالده عراق حقنده انکلیزک

بن بو حاللری کورونجه چوق تعجب ایتدم . نه چاره بزم
ترکستانده ارککلرک بیله سلاح قوللانمقدن عاجز اولدقلریغی دوشونه رک
فوق العاده محجوب ومتأثر اولدم . بعضاً کندی کندی قصولرک
اسبانی ارایه رق بزی بو درجه فضائل و مزایای انسانیه دن
محروم ایدن روس حکومتی استیلاسی اولدیغنی و ممایکستزک روسار
طرفندن بولندیرلکینه حکم ایدر ، بوصولته متسی اولیه چالیشیردم .
بعضاً بوکی بر معذرتک قباحتمزدن دها بیوک اوله جغنی دوشونه رک
آغلاردم . برقادین سلاح استعمال ایتسوزده بوسنت سفیدن بنم کی
بر ارکک نهدن محروم اولسون ؟ دیرک یک معذب اولیوردم .
خلاصه بن طوقوز آی طرفنده افغانستانده غایت مؤثر عبرت
آمین حاللر کوردم . ملت عمومیه یله سلاح . اما یالکرتفک ایله . اولسون ،
اوده بوکی علمدن محروم ، معارفدن اوزاق اولان ملنلر ایچون آز
دککدر . غایت کوزل یکی سیستم سلاحلری موجود ، بهمه حال یالکرت
تفکده اولسه ارکک وقادین میا و نازجه تفک بیوک برقوتدر .

مطبوعات

ترکستان و قیرغیزستان

اسویچرده انتشار ایدن « لاروسی لیر » مجموعه سندن اقتباس اولمشدر :
اولکی نسخه لر مزده (اوروپای روسی) ده یشایان اکثر اقوام
وعناصر حقنده بیان مطالعه ایدهرک و آسیاده یشایان اولان کورجیلرله
کورجستانه دائر قارلر مزه کافی درجه ده تاریخی معلومات ویرمشیدک .
(برستلیتووسق) معاهده نامه سنک امضاسنی متعاقب کوندن
کونه المانلرله ، تفقلری بولنان تورکلر ، کرک اقتصادی و کرک عسکری
نقطه لردن آسیانک کوبکنه طوغری ایلرولمکدن بویوک بر ذوق
طوبدقلریغی کورمکده یز . اکلاشیلورکه بولنرک مقصدی ترک عناصریله
مسکون بولنان ترکستانی استیلا و تسخیر ایلکدر .
ترکلرله المانلر باکودن ماورای بحر خزری ، اورادنده
(قراسنو ووسق) شهرینی کچوب (خیوه) و (ترکستان) یولنی
تعقیب ایتک آرزوسنده درلر .

مذکور حکومتلر اورالرده یتشمکده اولان باموقدن وسائر خام
مواددن اقتصاداً کایتلو صورتده استفاده ایدهرک کی صنایع
حربیه لرینه ده عظیم منبعلر تأمین ایلیه بیلهرک و قتیله روس
حکومت سابقهسی بومایکستلرک تجارت ومدنیته اولدقجه خدمت
ایتشیدی .

روسیه یه عائد اولان آسیای وسطی اداره تمامیه ترکستانله
قیرغیزستاندن عبارت اولوب ایکی قسمه تقسیم اوله بیلر . ترکستانک